Gujarati (110)
Sample Question Paper
Std. XII (2024-2025)

નોંધ	NOTE
➢ **આ પ્રશ્નપત્રને બે વિભાગમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યું છે.**	**The question paper is divided in two parts.**
➢ **વિભાગ (અ) વસ્તુનિષ્ઠ (MCQ) અને હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પર આધારિત હશે.**	**Part A: objective type questions and (MCQ) type**
દરેક ઉત્તર માટે 1 અંક નિર્ધારિત છે. **(અ) વિભાગ કુલ 40 ગુણનો હશે.**	**Each Answer carries 1 mark.** **Total - 40 marks.**
➢ **વિભાગ (બ) વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો**	**Part B: Subjective Descriptive questions**
➢ **આપેલી સૂચના પ્રમાણે આ વિભાગમાં પ્રશ્નોત્તર લખવાના રહેશે.**	**As per the instructions given the questions and answers of this section have to be written.**
➢ **કુલ ગુણ 40** ➢ **પ્રશ્નપત્રમાં ઉત્તર લખતા પહેલા તેનો સિરિયલ નંબર અવશ્ય લખવો.**	**Total - 40 marks.** **Please write down the serial number of the question before attempting it.**

ગુજરાતી

ધોરણ-XII (110)

સમય – 3 કલાક Time: 3 hrs.

કુલ ગુણ -80 M.M.- 80

PART A (વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્નો) **(40)**

(Advanced Reading Skill)

પ્રશ્ન-1. નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. **(5x1=5)**

ભારતના પ્રાચીન ચિંતકોએ સારા નાગરિક બનવા માટે કેટલાક નિયમો આપ્યા છે. આ નિયમોમાં વાણી અને વર્તનની શુદ્ધતા, ફરજ અને સત્તાનું યોગ્ય સ્થાન, પરસ્પર શુદ્ધ સંવાદિતા અને સેવાની ભાવના વગેરે ખૂબજ મહત્વપૂર્ણ માનવામાં આવે છે. આ બધા જ ગુણો જો એક વ્યક્તિના વ્યક્તિત્વમાં અનિવાર્ય માનવામાં આવે તો તેનું જીવન સુખી અને આનંદમય થઈ શકે છે. જો બાળકમાં નાનપણથી જ આ તમામ ગુણોનો વિકાસ થાય તો તે પોતાના દેશનો શ્રેષ્ઠ નાગરિક બની શકે છે. આ ગુણોને લીધે, તે તેના પરિવાર, પડોશ, શાળામાં તેના સહપાઠીઓ અને શિક્ષકો સાથે

યોગ્ય વર્તન કરી શકશે. વાણી અને વર્તનની મધુરતા સૌને પ્રસન્ન કરે છે. સમાજમાં એકબીજા માટે પ્રેમભાવ વધે છે. પરંતુ માત્ર એક નિરભિમાની વ્યક્તિ જ સારી વાણી અને નમ્ર વર્તનનો ઉપયોગ કરી શકે છે. દંભી અને અભિમાની વ્યક્તિ હંમેશાં અસંસ્કારી વાણી અને વર્તન કરતા હોય છે. તેનું પરિણામ એ આવે છે કે આવા વ્યક્તિના વર્તનથી સમાજમાં શાંતિ અને સંવાદિતાનું વાતાવરણ નથી બનતું. વ્યક્તિ જે રીતે સમાજમાં રહે છે, તેના વર્તન દ્વારા તેની ફરજો અને અધિકારો પ્રત્યે જાગૃત રહે છે તે જ રીતે, દેશ પ્રત્યેનું તેનું કર્તવ્ય અને ફરજની ભાવના હોવી પણ જોઇએ. વ્યક્તિની તે ફરજ બની જાય છે કે, દેશના સન્માન, સંપત્તિ અને સ્વાભિમાનને ઠેસ પહોંચે તેવું કાર્ય તે પોતે ન કરે અને બીજાને પણ ન કરવા દે। સમાજ અને દેશમાં શાંતિ જાળવવા માટે ધાર્મિક સહિષ્ણુતા પણ ખૂબ જરૂરી છે. આ સહિષ્ણુતા ત્યારે જ આવી શકે છે જ્યારે વ્યક્તિનું વ્યક્તિત્વ સંતુલિત હોય, આંતરિક અને બાહ્ય સંઘર્ષની બહાર સામાજિકતાની લાગણીથી ભરેલું હોય.

પ્રશ્નો:

(I) એક સારા નાગરિક બનવા માટે કોણે અને શું બનાવવું જરૂરી કહ્યું છે? શા માટે?

(II) બાળક દેશનો શ્રેષ્ઠ નાગરિક ક્યારે બની શકે?

(III) સદ્ગુણોનું પાલન કરવાથી શો ફાયદો થાય છે?

(IV) ભારતના નાગરિક તરીકે દરેક વ્યક્તિની શી ફરજ છે?

(V) ધાર્મિક સહિષ્ણુતા શા માટે જરૂરી છે?

પ્રશ્ન-2 નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તરનો સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો. **(5x1=5)**

સૂણો મૌલવી, પાદરી, પંડિત ધૂરંધર,
મને મારી રીતે શોધવા દો ઈશ્વર.
હૈયે જાગે જ્યારે ઇશને જોવાની તરસ,
રસ્તા ભૂંસતા લાગે વરસોના વરસ,
ઈશ દોર્યા તમે જે મનની પાટી પર,
ઘૂંટાવી ઘૂંટાવી કરી દીધા નક્કર,
મને મારી રીતે શોધવા દો ઈશ્વર.
વિધિવિધાનમાં મને એવી ગૂંચવી,
મારો ઈશ્વર લીધો મુજથી ઝૂંટવી,
મંદિર મસ્જિદ કે ના કો' દેવઘર,
વસે જે મારી સાથે મારી ભીતર,
મને મારી રીતે શોધવા દો ઈશ્વર.
ઈશ મળશે ત્યારે હું નહીં હોઉં,

ખુદને એમ રોજ થોડી થોડી ખોઉં,
પગલાં એના જ્યારે સ્પષ્ટ સૂણાઈ દે,
આતમ ને બસ સાથ ન કો અવર,
મને મારી રીતે શોધવા ધો ઈશ્વર.
ઈશ્વરની શોધમાં હું રોજ નીકળું,
ને સૂરજ આથમ્યે સાંજ જેમ ઢળું,
દિલને આશ એક દિ જરૂર મળશે,
ભટકવા દો એને ખોળવા દરબદર,
મને મારી રીતે શોધવા ધો ઈશ્વર...
જિંદગીનું બીજું નામ ઈશની તલાશ,
મને ખોળવા એય ભટકી રહ્યો મારી પાસ,
ક્યારેક મારી કે એની આ આશ ફળશે,
આકાશ, ક્ષિતિજ કે મળશું જમીન પર,
મને મારી રીતે શોધવા ધો ઈશ્વર.

પ્રશ્નો :

(I) કવિ કોને ઈશ્વર શોધવા દેવાનું કહે છે?

A. મૌલવી

B. પાદરી

C. પંડિત

D. આપેલ ત્રણેય

(II) ‘ઈશ્વરની શોધમાં હું રોજ નીકળું,..’ પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

A. આકાશ, ક્ષિતિજ કે મળશું જમીન પર

B. ઘૂંટાવી ઘૂંટાવી કરી દીધા નક્કર

C. ક્યારેક મારી કે એની આ આશ ફળશે,

D. ને સૂરજ આથમ્યે સાંજ જેમ ઢળું

(III) કવિ કયા રસ્તા ભૂંસવાનું કહે છે?

A. ધર્મના રસ્તા

B. મંદિરના રસ્તા

C. શહેરના રસ્તા

D. મસ્જિદના રસ્તા

(IV) કવિએ જિંદગીનું બીજું નામ શેને કહ્યું છે?

A. ભૂલોની શોધ

B. બાળકના ભણતર

C. ઈશ્વરની તલાશ

D. આનંદની તલાશ

(V) કવિના મતે ઈશ્વરનો વાસ ક્યાં હોય છે?

A. મંદિરોની પૂજામાં

B. મનુષ્યના હ્રદયમાં

C. ઘરની દરેક વસ્તુમાં

D. ગુરુદ્વારાના પ્રસાદમાં

(Literature)

પ્રશ્ન-3 નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ પાંચ) **(5x1=5)**

(I) કુદરતનો કયો નિયમ બદલાતો નથી?

A. અભિમાન અને આત્મરક્ષાનો

B. માન અને સન્માનનો

C. જે જે ચડે તે પડે

D. ધન, સંપત કે સાહ્યબીનો

(II) સંગાથ છોડનારાઓ માટે કવિ કાગ શું કહે છે?

A. એ મોઢાં મશવાળાં

B. ફળ ખાધાં રસવાળાં

C. જીવનને સમૃધ્ધ બનાવે

D. લક્ષ્યસિધ્ધિની ઝંખના કેળવે

(III) વતનનો તલસાટ’ કાવ્યમાં કવિની અંતિમ ઝંખના શી છે?

A .પુરુષાર્થ અને ધર્મગ્રંથોનું વાચન

B. જનની સહિતની વિદેશભૂમિમાં પૂર્ણ સંતોષ પામવાની

C. જગતના લોકોની કસોટી કરીને પારખવાની

D. સિધ્ધાંતોને અપનાવવા અને સમયને અંકુશમાં લેવો

(IV) કુસુમના મન પર શાની અમીટ છાપ હતી?

A. પૂર્વની રહેણીકરણી અને આચારની

B. લોકોની પરંપરાની અને રૂઢિઓની

C. પશ્ચિમના આચાર-વિચાર અને સંસ્કારની

D. સંસ્કારો અને રીતરિવાજોની

(V) કોના પ્રયત્નોથી ગોદીના મજૂરોની હડતાળ બંધ થઈ?

A .કાર્ડિનલ મેનિંગ અને જોન્સ બર્ન્સ

B. હેમચંદ્ર અને ગાંધીજી

C .કાર્ડિનલ મેનિંગ અને ગાંધીજી

D. જોન્સ બર્ન્સ અને હેમચંદ્ર

(VI) ‘થીંગડું’ વાર્તામાં વાર્તાકારે બાળવાર્તા ગૂંથીને શાનું આલેખન કર્યું છે?

A. જીવનરહસ્યનું પ્રતીકાત્મક

B. લોકોની રૂઢિયુસ્ત વિચારસરણીનું

C. કાલ્પનિક જીવનના મહિમાનું

D. જીવનની અવસ્થાઓનું

પ્રશ્ન – 4 નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ પાંચ) **(5x1=5)**

મેળો આપો તો એક માનવીની સંગ
અને એકલતા આપો તો ટોળે,
જીવતર આપો તો એવું આપો કે
શ્વાસ એના કેફના કસુંબા ઘોળે !
તરતાં ન આવડે લગાર અને તગતગતા
તડકાનો દરિયો લલકારે.
થાકેલી આંખો અંજાતી નથી, તોય
થોડાં મૃગજળ ચળકે છે મઝધાર.
ટીપેથી પાય તો ધારાઉ, સાવ તરસ્યો હું
રહી ગયો છલકાતી છોળે.
સૂની બપોરની આ એકલતા એકલતા
એકલતા બોલી અકળાવો,
ઊગતી સવારના આ ડહોળાતા રંગમાં
જો થોડી સાંજ ઘૂંટી લાવો.
કોઈએ ના હોઠે અડકાડ્યું એ અમરતને
કોણ હવે આકાશે ઢોળે?

પ્રશ્નો :

(I) કવિ મેળો અને એકલતા વિશે શું કહે છે?
(II) કવિ કેવું જીવન ઇચ્છે છે?
(III) સૂની બપોરે કવિને શાથી અકળામણ થાય છે?
(IV) મૃગજળ ક્યાં ચળકે છે?

(V) કવિ ક્યાં તરસ્યા. રહી ગયા છે?
(VI) ઊગતી સવારના ડહોળાતા રંગમાં કવિને શું જોઈએ છે?

પ્રશ્ન -5 નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ પાંચ) (5x1=5)

જો નિશાળ ન હોત તો બધાના બાળપણનો કાળ સુખમાં જ ગયો હોત. રજાઓ ફરજિયાત અને શિક્ષણ મરજિયાત હોવું જોઈએ. એનો એવો જરાય અર્થ નહિ કે મને ભણવાની હોંશ નહોતી. પણ કેરી પીળી કઈ રીતે થાય? નાળિયેરમાં મીઠું પાણી કોણ રેડે? ગર ભરેલી આમલી ઝાડ પર કઈ રીતે તૈયાર થાય? આખો દિવસ આપણે ગીત ગાતાં રહીએ તો શું થાય? આવું આવું શિક્ષણ આપવાનું છોડીને બીજા જ વિષયો ભણાવવામાં આવે છે? રોજ પ્રાર્થના કરવા છતાં ભગવાન આપવામાં આપણાં પર આટલો ક્રૂર કેમ થાય છે? આ સવાલનો જવાબ મને નિશાળમાં ક્યારેય મળ્યો નથી. એટલું વળી ઠીક હતું કે મારા નાનપણમાં જૂનું ગણિત જ હતું, પણ જૂનું ગણિત ભણેલા ભગવાનને મૌખિક હિસાબના જવાબ મારા કાનમાં, ધીમેથી આવીને કહી જવામાં શો વાંધો હતો? મારા વર્ગમાંના વિનાયક દેસાઈને, દીનુ અને મોહન વાગળેને તો ચોક્કસ એ જ જવાબ કહી જતો હશે. હકીકતે તો અમે ત્રણેય જણ જોગેશ્વરીના રામેશ્વર મંદિરમાં ઘંટ વગાડીને, ભગવાનનું બરાબર ધ્યાન ખેંચીને, સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરીને, 'ભગવાન મને ગણિતમાં પાસ કર.પુરવણી પર શાહી ઢોળવા દઈશ નહિ, એવી એવી માગણીઓ કરતા.

પ્રશ્નો:

(I) બાલ્યકાળના સુખની લેખક શી કલ્પના કરે છે?
(II) લેખકને નિશાળમાં કયા સવાલનો જવાબ ક્યારેય મળ્યો નથી?
(III) લેખકના મતે શાળામાં કેવું શિક્ષણ આપવું જોઈએ?
(IV) લેખક ભગવાન વિશે શું વિચારે છે?
(V) જોગેશ્વરીના રામેશ્વર મંદિરમાં ઘંટ વગાડીને લેખક અને તેના મિત્રો શું માંગતા?
(VI) લેખકને મતે ભગવાન જવાબ આપવામાં કેવા છે?

(Applied Grammar)

પ્રશ્ન-6.(A) સૂચના પ્રમાણે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ પાંચ) (5x1=5)

(I) 'ધતિંગ કરવા' રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ લખો.
A. અણસાર આવવો
B. સમય ન પારખવો
C. ઢોંગ કરવો
D. દેખાવ ન કરવો

(II) 'આભા બની જવું' – રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ લખો.
A. ઉત્સાહિત થવું
B. સફળતા મેળવવી
C. ચલાવી લેવું
D. આશ્ચર્યચકિત થવું

(III) નીચેના રૂઢિપ્રયોગ અને તેના અર્થનું કયુ જોડકું યોગ્ય છે?
A. લોહી ઉકાળા કરવા – જીવ ન બાળવો
B. કાન ભંભેરવા - ઉશ્કેરણી કરવી

C. આરોપ મૂકવો - વખાણ કરવા
D. સાંખી ન લેવું – સહન કરવું

(IV) નીચેના રૂઢિપ્રયોગ અને તેના અર્થનું કયુ જોડકું યોગ્ય નથી?
A. પેટનું પાણી ન હાલવું - નિશ્ચિંત રહેવું
B. બત્તી ન ફાટવી - જીભ ન ઉપડવી
C. નામ કાઢવું - પ્રતિષ્ઠા મેળવવી
D. આંખ લાલ થવી - ગુસ્સો ન આવવો

(V) 'આંખ ઠેરવવી' રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ લખો.
A. મહિમા વ્યક્ત કરવો
B. મનને શાંતિ મળવી
C. સ્થિર નજરે જોવું
D. માન જાળવવું

(VI) નીચેનામાંથી 'પોરસાવવું' રૂઢિપ્રયોગનો સાચો અર્થ લખો.
A. માન-પ્રતિષ્ઠા મળવી
B. વખાણ કરવા
C. આબરૂ જવી
D. માન-મોભો જાળવવો

(B) સૂચના પ્રમાણે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) **(3x1=3)**

(I) નીચેના વાક્યોમાંથી સંયોજકવાળું વાક્ય શોધીને લખો.
A. તે તમે કબૂલ કરો છો કે તમારે એ વાત કોઇને કહેવી નહિ?
B. મહેનતથી વિજયે વર્ગમાં પ્રથમ ક્રમ મેળવ્યો.
C. સમયનો સદુપયોગ કરનાર સફળ જ થાય.
D. લક્ષ્ય નિર્ધારિત કરવાથી જીવનમાં આગળ વધી શકાય.

(II) નીચેના વાક્યોમાંથી સંયોજકવાળું વાક્ય શોધીને લખો.
A. પોતાના હક માટે અવશ્ય લડવું પડે.
B. જે સાધન પાસે હોય તેનાથી જ કામ પાર પાડવું.
C. તેમનો તરજુમો તપાસવા પૂરતું ફ્રેન્ચ મને આવડતું હતું, તેથી તે જોઇ જવા કહ્યું.
D. મૂર્ખ માણસ એકને બદલે બીજુ જ કામ કરે.

(III) નીચેના વાક્યમાં યોગ્ય સંયોજક મૂકો.
મારી વેદનાને લીધે હું સૂઇ રહ્યો ____ હવે કોઇ પૂછે ___ કંઇ કહેવું નહિ એવો નિશ્ચય કર્યો.
A. જો – જ્યારે
B. અને – તો
C. પણ – કે
D. એથી – કારણ કે

(IV) નીચેના વાક્યમાં યોગ્ય સંયોજક મૂકો.
અમારા માટે તો બા _______ કામ _____ કામ ______બા.
A. જો, કે, કેમકે
B. પણ, ત્યારે, જેમ
C. એટલે, અને, એટલે
D. જ્યારે, કે, અને

(C) સૂચના પ્રમાણે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ચાર) **(4x1=4)**

(I) નીચેનામાંથી લેખનરૂઢિ અને ભાષશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય લખો.

A.સાહિત્યજગતમાં મળતો વાહ વાહ એ ભયંકર તત્વ છે.

B.માણસનો સ્વભાવ જ એવો છે કે, તે ના છૂટકે જ ઉપાય કરે.

C.સ્વર્ગની અપ્સરાની માનીતો તે ગંધર્વ પદભ્રષ્ટ થઈ.

D.જટાયું 'રામાયણ'નું સૌથી પ્રિય પાત્ર છે મારું.

(II) નીચેનામાંથી લેખનરૂઢિ અને ભાષશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ કયું વાક્ય અયોગ્ય છે?

A. વહેલી સવારનો પીળો તડકો બધે જ પથરાઈ રહ્યો હતો.

B. મનુષ્યે શ્રદ્ધાનાં હલેસા મારી આગળ વધવાનું છે.

C. ચોમાસાની ઋતુમાં રોગની બદીઓ વધારે વકરતું હોય છે.

D. તેનાં લાલનપાલનથી તે વધારે તેજસ્વી અને બુદ્ધિશાળી બન્યો.

(III) નીચેનામાંથી પદક્રમ અને પદસંવાદની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય શોધો.

A. વેનિસના આ સમુદ્રમાં જ જાણે જગત-પ્રવાસનું આહ્વાન સતત સંભળાય છે.

B. જગત-પ્રવાસનું આહ્વાન સતત સંભળાય છે વેનિસના આ સમુદ્રમાં જ જાણે.

C. આહ્વાન સતત સંભળાય છે વેનિસના આ સમુદ્રમાં જ જાણે જગત-પ્રવાસનું.

D. સંભળાય છે વેનિસના આ જ જાણે જગત-પ્રવાસનું આહ્વાન સતત સમુદ્રમાં.

(IV) નીચેનામાંથી લેખનરૂઢિ અને ભાષશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય શોધો.

A. પારકાને મોઢે બોલાતી આપણી ભાષા કાનને વધુ મીઠું લાગે છે.

B. જનની અને સંતાનના મિલન જેવું દુર્લભ દૃશ્ય સ્વર્ગમાંયે નથી.

C. એ માર્ગે જતાં મારું નજીવી ભૂલો પણ મને ભયંકર લાગે છે.

D. તેમણે એકાગ્ર થવાનું આંગળીને જવાબદારી સોંપી દીધું.

(V) નીચેનામાંથી લેખનરૂઢિ અને ભાષશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સાચું વાક્ય લખો.

A.સાહિત્યજગતમાં મળતો વાહ વાહ એ ભયંકર તત્વ છે.

B.માણસનો સ્વભાવ જ એવો છે કે તે ના છૂટકે જ ઉપાય કરે.

C.સ્વર્ગની અપ્સરાની માનીતો તે ગંધર્વ પદભ્રષ્ટ થઈ.

D.જટાયું 'રામાયણ'નું સૌથી પ્રિય પાત્ર છે મારું.

(D) નીચેના વાક્યોના સૂચના પ્રમાણે કાળ ઓળખો. (કોઈપણ ત્રણ) **(3x1=3)**

(I) નીચેના વાક્યોમાંથી પૂર્ણ વર્તમાનકાળનું વાક્ય શોધો.

A. નાનો ને સાદો ઓરડો ખૂબ ચીવટથી સજાવ્યો.

B. કાવ્યમાં કવિએ કલ્પનાને કાવ્યદેહ અને હાર્દને આત્મા તરીકે કંડાર્યો છે.

C. જેની આંખમાં વસ્તુ માટે પ્રેમ ન હોય તે વસ્તુનું આત્મતત્વ પામશે નહીં.

D. ભારતમાં તે વખતે સુતરાઉ કાપડવણાટનો ઉદ્યોગ પૂરજોશમાં ચાલી રહ્યો હતો.

(II) નીચેના વાક્યોમાંથી ચાલુ ભૂતકાળનું વાક્ય શોધો.

A.ગોવાળિયાઓએ વાંસળીના સૂરમાં વાતાવરણને સૌંદર્યમગ્ન બનાવી દીધું હતું.

B. લાચાર નીલાને રસ્તો ઓળંગતા જોઈ મારું હૈયું વ્યગ્ર બન્યું.

C. સૂર્યોદય થતાં જ સવારનું ઝાકળ ફૂલોની પાંદડીઓ પરથી ધીમે ધીમે ઊડી રહ્યું હતું.

D. હું જેષ્ઠ પાંડવ છું, મને ધર્મરાજ ન કહો.

(III) નીચેના વાક્યોમાંથી પૂર્ણ ભવિષ્યકાળનું વાક્ય શોધો.

A. ભગવાનનું નામ લઇને પાછલી રાતના મેં ગાડું જોતરી દીધું.

B. ઈશ્વર આપણામાં વસે છે અને આપણે ઈશ્વરમાં વસીએ છીએ.
C. મોટા મોટા ઉસ્તાદો બિસ્મિલ્લાખા પાસે શરણાઈ શીખવા જતાં હશે.
D. દેશની ઉન્નતિ કાજે જ સમાજસેવકોએ સ્વસ્થ સમાજનું નિર્માણ કર્યું હશે.

(IV) નીચેના વાક્યોમાંથી સાદા ભૂતકાળનું વાક્ય શોધો.
A. પ્રેમમાં જે દૃષ્ટિનું તેજ પ્રકટ થાય છે તે હજારો સત્યના કિરણોનું છે.
B. સત્ય શોધવાને અર્થે મેં વસ્તુનો ત્યાગ કર્યો હતો.
C. સંધ્યાના નયનમનોહર રંગો પાસે સૂર્યપ્રકાશ ઝાંખો પડ્યો.
D. આપણી ઇચ્છા હોય કે ન હોય પણ સત્યને સ્વીકારવું પડે છે.

PART B (વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો) (40)

(Literature)

પ્રશ્ન-7. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (3x2=6)

(I) ગંગાસતી અંતરમાં શું ધારણ કરવાનું કહે છે? શા માટે?
(II) ‘હોડી’ અને ‘સંસાર’નાં પ્રતીકો સ્પષ્ટ કરો .
(III) અર્જુનના ઉદાહરણ દ્વારા કવિ શો સંદેશ આપે છે?
(IV) કઈ આશા છોડીને શેમાં ધ્યાન ધરવાનું કહે છે?

પ્રશ્ન-8 નીચેના પ્રશ્નનો સવિસ્તર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ એક) (1x3=3)

(I) ‘હંકારી જા’ કાવ્યનો કેન્દ્રવર્તી ભાવ સ્પષ્ટ કરો .
(II) ‘મેળો આપો તો’ કાવ્યમાં કવિના મનોભાવો આલેખો.
(III) ‘વતનનો તલસાટ’ કાવ્યમાં કવિની જન્મભૂમિનું શબ્દચિત્ર તમારા શબ્દોમાં લખો.

પ્રશ્ન-9 નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (3x3=9)

(I) નારાયણ હેમચંદ્રનું ચરિત્ર ચિત્રણ કરો.
(II) પ્રભાશંકરના વીતેલા જીવનનો ખ્યાલ આપો.
(III) અખો શા માટે સંસારત્યાગ કરે છે? એની મન:સ્થિતિ જણાવો.અથવા નાટકમાં વ્યક્ત થતી અખાના સ્વભાવની ખાસિયતો સ્પષ્ટ કરો.
(IV) મહીજીએ દીકરાની નેકી અને મર્દાનગીની પરીક્ષા કેવી રીતે કરી?
(V) સ્વતંત્ર વિચારક તરીકે સૉક્રેટિસનું ચરિત્ર આલેખો.

પ્રશ્ન-10 નીચેના સાહિત્યકારનો દસ-બાર વાક્યોમાં પરિચય કરાવો. (કોઈપણ એક) (1x4=4)

(I) ઉમાશંકર જોશી
(II) દલપતરામ

(Effective writing Skill)

પ્રશ્ન- 11. નીચે આપેલ વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (કોઈપણ એક) (1x8=8)

(I) મોંઘવારીનું વિષચક્ર:

મુદ્દા : પ્રાસ્તાવિક –મોંઘવારી વધવાના કારણો –મોંઘવારીની જનજીવન પર અસર – મોંઘવારીનાં વિષચક્રથી બચવાના ઉપાયો – સરકારની ફરજ – ઉપસંહાર

(II) વસંતનો વૈભવ :

મુદ્દા : પ્રાસ્તાવિક – ભારતનો ઋતુક્રમ – વસંતનું મનોરમ વાતાવરણ – પ્રકૃતિની અનેરી શોભા – વસંત - એક અજોડ ઋતુ – ઉપસંહાર

(III) વૃક્ષોનું જતન આબાદ વતન:

મુદ્દા: પ્રાસ્તાવિક – વૃક્ષોની ઉપયોગિતા – વસ્તીવધારા સાથે ઊભા થયેલા પ્રદૂષણના પ્રશ્નોનો ઉકેલ – દેશની સમૃદ્ધિનો આધાર - ઉપસંહાર

પ્રશ્ન 12 તમારી શાળામાં યોજાયેલા રક્તદાન-શિબિર વિશે આશરે સો શબ્દોમાં અહેવાલ લખો. **(5x1=5)**

અથવા

તમારી શાળામાં યોજાયેલા રાજ્ય કક્ષાના વિજ્ઞાન પ્રદર્શનનો અહેવાલ લખો.

પ્રશ્ન-13. તમારા વિસ્તારમાં રોગચાળો ફેલાયો છે એ વિશે પગલા લેવા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના આરોગ્ય અધિકારીને પત્ર લખો. **(5x1=5)**

અથવા

તમારા વિસ્તારમાં આવેલા પાર્ટીપ્લોટોને કારણે અનુભવવી પડતી મુશ્કેલીઓ વિશે મ્યુનિસિપલ કમિશનરને પત્ર લખો.

****